

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕТНОГРАФІЯ УКРАЇНИ»**

Галузь знань: 01 Освіта /Педагогіка

Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: 2

Семестр: 5

Факультет	Факультет фізичного виховання
Кафедра	Української літератури, українознавства та методик їх навчання
Викладач	Циганок Оксана Олександрівна, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання E-mail: o.o.tsyhanok@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=9528
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити / 120 год.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (30 год.), практичні (30 год.), самостійна робота (60 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (108 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти дотримуються принципів академічної доброчесності, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти відвідають всі лекції і семінарські (практичні) заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів з дня пропуску його. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до визначених робочою програмою тем семінарських (практичних) занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою проблематикою дисципліни, поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань; при виконанні ІНДЗ самостійно вибирають його тему та творчо підходять до його вирішення.
Що будемо вивчати?	Історія формування та розвитку українського етносу, його культуру та побут, а саме: традиційні форми виробничої діяльності народу, домашні ремесла і промисли, знаряддя праці, їжа, одяг і прикраси, сімейний і громадський побут, духовна культура (звичаї, обряди, вірування, народний календар, морально-етичні норми, звичаєве право, народне мистецтво) тощо.

<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Курс сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти знань, вмінь і навичок, необхідних для діяльності вчителя української мови і літератури; формування у молодого покоління державницького світогляду опертого на патріотизм, почуття національної гідності, національної гордості, на соціальну справедливість і загальнолюдську відповідальність за долю нашої планети, на духовність і моральність, як запоруку цивілізаційного розвитку держави.</p> <p>Мета курсу – ознайомити студентів з історією формування та розвитком українського етносу, його культурою та побутом.</p>
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Вільно володіти державною мовою і спілкуватися нею на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять; влучно застосовувати інтонаційні та позамовні засоби виразності мовлення; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.</p> <p>Володіти концептуальними науковими та практичними знаннями; поглибленими когнітивними та практичними вміннями й навичками, використовувати міжпредметні зв'язки, інтегрувати зміст різних предметів у навчанні учнів. Бути обізнаним із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження у професійній сфері та методами їхньої реалізації. Володіти різними методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів, вміти коригувати їхні індивідуальні освітні траєкторії з урахуванням отриманих результатів. Уміти використовувати цифрові пристрої, їх програмне забезпечення, цифрові сервіси та технології, електронні (цифрові) освітні ресурси для організації освітнього процесу і професійного спілкування; дотримуватися академічної доброчесності. Уміти управляти своїми емоціями, реакціями та діями, підтримувати конструктивні та виважені стосунки з усіма учасниками освітнього процесу. Уміти добирати та застосовувати інновації у педагогічній діяльності, оцінювати їхню результативність, аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем. ПРН17. Уміти об'єктивно аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності, визначати цілі власного професійного розвитку, взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>. Здатність вільно володіти і спілкуватися державною мовою, забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою, демонструвати власну сформовану мовну й мовленнєву компетенції, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів (мовно-комунікативна компетентність). Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження у професійній діяльності. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності, уміння та ціннісні ставлення, здійснювати інтегроване навчання учнів. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації й критично оцінювати її, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі (інформаційно-цифрова компетентність). Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами та створення умов, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам</p>

	з особливими освітніми потребами (інклюзивна компетентність).
Зміст дисципліни	Історія становлення та сучасний стан етнографічної науки в світі. Історія етнографічної науки. Методика і методи етнографічних досліджень. Школи і напрями етнографії. Етнографічне районування України. Етнографічні групи українського народу. Антропологічні типи українців. Походження та національний характер українців. Народні знання та світоглядні уявлення українського народу. Звичаї та обряди українського народу. Громада та громадський побут. Основні галузі господарства українців. Художні промисли і ремесла. Підсобні заняття, промисли і ремесла. Сім'я та сімейний побут українців. Українське національне вбрання. Народна їжа. Традиційний український транспорт. Сільські поселення та селянський двір. Народна архітектура України.
Обов'язкові завдання	Здобувач має виконувати практичні заняття, модульний та підсумковий контролю, ІНДЗ.
Міждисциплінарні зв'язки	Теорія та історія педагогіки, психологія, українознавство, українська міфологія, етнопедагогіка.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	Циганок О. О. Етнографія України. Умань : ПП Жовтий, 2011. 129 с. Циганок О. О. Практична етнографія. Умань : Жовтий О. О., 2015. 155 с. Етнографічний образ українців зарубіжжя: корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Ч.1 : Культура життєзабезпечення та традиційні соціонормативні практики / Упоряд.: Г. Бондаренко, Ю. Бідношия, Й. Вархол ; голов. ред. Г. Скрипник. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2019. 674 с. Етнографічний образ сучасної України: корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів. Т.2 : Родина та культура сімейного співжиття / Уклад. : М. Курінна, О. Поріцька, Л. Боса, О. Головка ; голов. ред. Г. Скрипник. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2018. 457 с.
Поточний контроль	Виконання практичних робіт, тестування, ІНДЗ. Загальна система оцінювання за навчальною дисципліною визначається розділом 8 Положення про порядок організації освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини – види та критерії оцінювання відображені в робочій програмі з дисципліни.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник

Оксана ЦИГАНОК